2025/208

31.1.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/208

z dne 30. januarja 2025

v podporo projektu za spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Unije z naslovom „Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa“, objavljeni junija 2016, je potrjeno, da Unija podpira vsesplošno uporabo, dosledno izvajanje in izvrševanje večstranskih pogodb in režimov za razoroževanje, neširjenje orožja in nadzor nad orožjem.

(2) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom, „Zaščita orožja, varnost za državljane“. V tej strategiji je med drugim navedeno, da bo Unija še naprej spodbujala odgovoren in učinkovit nadzor nad izvozom orožja ter podpirala splošno uporabo in izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem.

(3) Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP ([1]) določa osem meril, na podlagi katerih je treba ocenjevati vloge za izvoz konvencionalnega orožja. Navedenemu skupnemu stališču se je pridružilo več tretjih držav.

(4) V Skupnem stališču 2008/944/SZVP je navedeno, da si države članice močno prizadevajo, da bi druge države, ki izvažajo vojaško tehnologijo ali opremo, spodbudile k upoštevanju meril iz navedenega skupnega stališča.

(5) Dejavnosti Unije za spodbujanje učinkovitega in preglednega nadzora nad izvozom orožja se od leta 2008 razvijajo na podlagi Skupnega ukrepa Sveta 2008/230/SZVP ([2]) ter sklepov Sveta 2009/1012/SZVP ([3]), 2012/711/SZVP ([4]), (SZVP) 2015/2309 ([5]), (SZVP) 2018/101 ([6]), (SZVP) 2020/1464 ([7]) in (SZVP) 2023/2539 ([8]). V skladu z načeli in merili za ocenjevanje tveganja iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP se je z dosedanjimi dejavnostmi podprlo zlasti nadaljnje regionalno sodelovanje, povečali pa sta se tudi preglednost in odgovornost. Zadevne dejavnosti so namenjene tretjim državam vzhodnega in južnega sosedstva Unije, tretjim državam v Srednji Aziji in Mongoliji.

(6) Številne države kandidatke za članstvo v Uniji so prejele podporo v okviru dejavnosti Unije za spodbujanje učinkovitega in preglednega nadzora nad izvozom orožja. Take nadaljnje dejavnosti bi morale biti namenjene podpori njihovim prizadevanjem za pristop k Uniji in – pred pristopom – njihovemu partnerstvu z Unijo in njenimi državami članicami v zvezi z nadzorom nad izvozom orožja.

([1]) Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

([2]) Skupni ukrep Sveta 2008/230/SZVP z dne 17. marca 2008 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja in uveljavljanje načel in meril iz Kodeksa ravnanja EU pri izvozu orožja v tretjih državah (UL L 75, 18.3.2008, str. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

([3]) Sklep Sveta 2009/1012/SZVP z dne 22. decembra 2009 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter uveljavljanje načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 348, 29.12.2009, str. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

([4]) Sklep Sveta 2012/711/SZVP z dne 19. novembra 2012 o podpori dejavnostim Unije za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 321, 20.11.2012, str. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

([5]) Sklep Sveta (SZVP) 2015/2309 z dne 10. decembra 2015 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 326, 11.12.2015, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

([6]) Sklep Sveta (SZVP) 2018/101 z dne 22. januarja 2018 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 17, 23.1.2018, str. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

([7]) Sklep Sveta (SZVP) 2020/1464 z dne 12. oktobra 2020 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 335, 13.10.2020, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj).

([8]) Sklep Sveta (SZVP) 2023/2539 z dne 13. novembra 2023 o podpori projektu za spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L, 2023/2539, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) Cilj Pogodbe o trgovini z orožjem je krepitev preglednosti in odgovornosti pri trgovini z orožjem. Unija podpira učinkovito izvajanje in splošno uporabo Pogodbe o trgovini z orožjem prek svojih posebnih programov, sprejetih na podlagi sklepov Sveta 2013/768/SZVP ([9]), (SZVP) 2017/915 ([10]) in (SZVP) 2021/2309 ([11]). V okviru teh programov se več tretjim državam na njihovo prošnjo pomaga pri krepitvi sistema nadzora nad prenosom orožja v skladu z zahtevami iz Pogodbe o trgovini z orožjem.

(8) Pomembno je torej zagotoviti dopolnjevanje med dejavnostmi ozaveščanja in pomoči, določenimi v tem sklepu, ter tistimi iz programov Unije v podporo učinkovitemu izvajanju in splošni uporabi Pogodbe o trgovini z orožjem. V ta namen bi moral med izvajalskimi agencijami za dejavnosti ozaveščanja Unije na področju nadzora nad izvozom orožja ter med temi izvajalskimi agencijami in Evropsko službo za zunanje delovanje delovati usklajevalni mehanizem v obliki redne izmenjave informacij. Ta usklajevalni mehanizem bo vključeval sodelovanje strokovnjakov iz drugih držav članic, kadar je to ustrezno.

(9) V zadnjih letih je Unija zagotavljala tudi pomoč za izboljšanje nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo v tretjih državah. Zagotoviti bi bilo treba učinkovito usklajevanje med dejavnostmi v okviru projekta iz tega sklepa in dejavnostmi, povezanimi s takim nadzorom izvoza.

(10) Svet je tehnično izvajanje sklepov 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101, (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2023/2539 poveril nemškemu zveznemu uradu za gospodarske zadeve in nadzor nad izvozom Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA). BAFA je tudi izvajalska agencija za projekte, ki podpirajo učinkovito izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem na podlagi sklepov 2013/768/SZVP, (SZVP) 2017/915 in (SZVP) 2021/2309. Od leta 2005 je vključen v izvajanje več projektov sodelovanja Unije na področju nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo. BAFA je pristojni organ za nadzor izvoza Nemčije in je pridobil obsežno strokovno znanje in izkušnje v zvezi z dejavnostmi ozaveščanja, poleg tega pa svoje temeljne kompetence deli s pristojnimi organi drugih držav.

(11) Dejavnosti, ki se podpirajo s tem sklepom, prispevajo k cilju trajnostnega razvoja št. 16 iz agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Z namenom izvajanja strategije EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ in Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP Unija nadalje podpira projekt za spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja.

2. Cilj projekta iz odstavka 1 je:

(a) povečati odgovornost in preglednost mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem;

(b) zmanjšati tveganje za preusmerjanje orožja k nepooblaščenim uporabnikom.

Cilji iz prvega pododstavka tega odstavka se dosežejo s prenosom strokovnega znanja, namenjenega podpiranju usklajevanja s pravnimi in operativnimi standardi Unije in njenih držav članic v skladu s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP, s posebnim poudarkom na državah kandidatkah za članstvo v Uniji.

3. Projektne dejavnosti se izvajajo ob dopolnjevanju in v sinergiji s projekti pomoči Unije na področju nadzora nad izvozom konvencionalnega orožja in blaga z dvojno rabo ter, kadar je ustrezno, s projekti pomoči drugih donatorjev na področju nadzora nad izvozom.

([9]) Sklep Sveta 2013/768/SZVP z dne 16. decembra 2013 o delovanju EU v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem v okviru evropske varnostne strategije (UL L 341, 18.12.2013, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) Sklep Sveta (SZVP) 2017/915 z dne 29. maja 2017 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (UL L 139, 30.5.2017, str. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/2309 z dne 22. decembra 2021 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (UL L 461, 27.12.2021, str. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

4. Projekt je podrobno opisan v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Za tehnično izvajanje projekta iz člena 1 je pristojen nemški zvezni urad za gospodarstvo in nadzor izvoza Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA).

3. BAFA svoje naloge opravlja pod pristojnostjo visokega predstavnika. V ta namen visoki predstavnik z BAFA sklene potrebne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1, ki ga financira Unija, je 2 100 000,00 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska, določenega v odstavku 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 2. V ta namen Komisija z BAFA sklene ustrezen sporazum. V njem se določi, da mora BAFA zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3, kakor hitro je to mogoče po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima Komisija v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet, kakor tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi šestmesečnih poročil, ki jih pripravi BAFA.

2. Komisija poroča o finančnih vidikih projekta iz člena 1.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Vendar pa preneha veljati šest mesecev po datumu začetka veljavnosti, če tak sporazum v tem času ni sklenjen.

V Bruslju, 30. januarja 2025

Za Svet

predsednik

A. SZŁAPKA

PRILOGA

PROJEKT ZA SPODBUJANJE UČINKOVITEGA NADZORA NAD IZVOZOM OROŽJA

1. Ozadje, namen in cilji

Namen tega sklepa je spodbujati preglednost in odgovornost v zakoniti trgovini z orožjem v skladu s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP in tako prispevati k miru, varnosti in stabilnosti v sosedskih državah Unije. Cilja tega sklepa sta povečati odgovornost in preglednost mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem ter zmanjšati tveganje preusmerjanja orožja k nepooblaščenim uporabnikom, in sicer s prenosom strokovnega znanja, namenjenega podpiranju usklajevanja s pravnimi in operativnimi standardi EU in držav članic, s posebnim poudarkom na državah kandidatkah za članstvo v EU in sosedstvu EU.

Cilj ukrepa bi moral biti povečati učinkovitost nacionalnih sistemov za izvoz orožja v ciljnih državah na podlagi pravnega, institucionalnega in drugega pomembnega napredka in sprememb ter njihove uskladitve s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP, da bi podprli usklajevanje tretjih držav s standardi EU za nadzor nad izvozom orožja (pravnim redom) in najboljšimi praksami pri njihovem izvajanju, po potrebi vključno s Pogodbo o trgovini z orožjem (PTO). Za države kandidatke za članstvo v EU bo ta ukrep podprl njihova prizadevanja za pristop k EU in – pred pristopom – njihovo partnerstvo z EU in njenimi državami članicami pri nadzoru nad izvozom orožja.

Te rezultate bi bilo treba zagotoviti ob prizadevanjih za dopolnjevanje in sinergije s sedanjimi projekti pomoči Unije, s katerimi se podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, in na področju nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo. Seznam upravičencev na podlagi tega sklepa se ne bi smel prekrivati z upravičenci, zajetimi v projektu EU za ozaveščanje o PTO (Sklep Sveta (SZVP) 2021/2309 in sklep, ki mu sledi), razen kot je bilo predhodno dogovorjeno v Delovni skupini COARM.

Da bi dosegli navedene cilje, bi se morala Unija še naprej zavzemati za standarde iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP in se pri tem opirati na dosežke pri izvajanju Skupnega ukrepa 2008/230/SZVP in sklepov Sveta 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101, (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2023/2539, ter Pogodbe o trgovini z orožjem. V ta namen bi bilo treba tretjim državam upravičenkam nuditi pomoč pri pripravi, posodabljanju oziroma izvajanju ustreznih zakonodajnih, upravnih in institucionalnih ukrepov, ki podpirajo učinkovit sistem nadzora nad prenosom konvencionalnega orožja.

Podporo bi bilo treba nuditi tudi usposabljanju uradnikov, pristojnih za izdajo izvoznih dovoljenj, in uradnikov, pristojnih za izvrševanje, ki so odgovorni za izvajanje in izvrševanje nadzora nad prenosom orožja, ter nacionalnim in regionalnim ukrepom za spodbujanje preglednosti in dovolj skrbnega pregleda nad izvozom konvencionalnega orožja. Poleg tega bi bilo treba spodbujati stike z zasebnim sektorjem (vključno z industrijo, raziskovalnimi inštituti in akademskimi krogi), da se zagotovi skladnost z zakonodajo in predpisi na področju nadzora nad prenosom orožja, pri čemer se je treba osredotočiti zlasti na notranje programe skladnosti.

Ker so partnerske države projekta COARM v različnih fazah v smislu potreb po tehnični pomoči, bo v okviru projekta pri oblikovanju dejavnosti ozaveščanja uporabljen diferenciran pristop, pri čemer se bo upoštevala posebna narava sodelovanja z vsako partnersko državo.

Kar zadeva partnerske države, ki imajo status kandidatke za članstvo v EU, jim bo v okviru projekta ponujen prilagojen pristop za ozaveščanje, ki se bo bolj osredotočal na vzpostavljanje institucionalnega spomina in samozadostnost, vključno z večjo podporo pri usklajevanju s pravnim redom EU na področju nadzora nad izvozom orožja, kjer je to ustrezno.

2. Izbira izvajalske agencije

Izvajanje tega sklepa je poverjeno uradu BAFA. Urad BAFA bo po potrebi sodeloval z agencijami držav članic za nadzor nad izvozom, ustreznimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, možganskimi trusti, raziskovalnimi inštituti in nevladnimi organizacijami.

Urad BAFA je eden najizkušenejših organov, kar zadeva pomoč pri nadzoru nad izvozom in dejavnosti ozaveščanja. Te izkušnje je pridobil na vseh relevantnih področjih strateškega nadzora nad izvozom, ki zadevajo blago z dvojno rabo, povezano s KBRJ, in vojaško blago. Prek teh programov in dejavnosti je pridobil poglobljeno znanje o sistemih nadzora nad izvozom v večini držav, ki jih zajema ta sklep Sveta.

Kar zadeva pomoč pri nadzoru nad izvozom orožja in ozaveščanje, je urad BAFA uspešno zaključil izvajanje sklepov Sveta 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101, (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2023/2539. Urad BAFA je zadolžen tudi za tehnično izvajanje programa, s katerim se podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, uvedenega s sklepi Sveta 2013/768/SZVP, (SZVP) 2017/915 in (SZVP) 2021/2309, ter za različne projekte EU v okviru P2P na področju nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo, delno za iste partnerske države kot na podlagi tega sklepa Sveta.

Urad BAFA je tako odlično usposobljen za odkrivanje prednosti in pomanjkljivosti sistemov nadzora nad izvozom v državah, ki bodo upravičene do dejavnosti iz tega sklepa. Hkrati lahko najbolje izkoristi sinergije med različnimi programi pomoči pri nadzoru nad izvozom orožja in programi ozaveščanja ter prepreči podvajanje. To je zlasti pomembno za države upravičenke, ki so v okviru prejšnjih programov sodelovanja Unije prejele podporo za krepitev lokalnih zmogljivosti v zvezi z uporabo in posodobitvijo nacionalnega sistema nadzora nad trgovino z orožjem v skladu z mednarodnimi standardi in nedavnim razvojem dogodkov.

3. Usklajevanje z drugimi projekti pomoči Unije na področju nadzora nad izvozom

Na podlagi izkušenj iz preteklih dejavnosti Evropske unije za ozaveščanje na področju nadzora nad izvozom, ki so vključevale blago z dvojno rabo in konvencionalno orožje, bi si bilo treba prizadevati za sinergije in dopolnjevanje. Kadar je to primerno, si je mogoče prizadevati za sinergije z drugimi dejavnostmi, ki se financirajo iz proračuna za SZVP, ali z dejavnostmi, ki so povezane z nadzorom nad izvozom blaga z dvojno rabo in se financirajo iz finančnih instrumentov Unije, ki niso proračun za SZVP. To bi bilo treba izvesti ob doslednem spoštovanju zakonskih in finančnih omejitev za uporabo zadevnih finančnih instrumentov Unije.

4. Usklajevanje s projekti pomoči drugih donatorjev na področju nadzora nad izvozom

Po potrebi bi si bilo treba tudi prizadevati za sinergije in dopolnjevanje s projekti pomoči drugih donatorjev na področju ozaveščanja o nadzoru nad izvozom. Usklajevanje z drugimi donatorji bi bilo treba, kadar je to ustrezno in primerno, izvajati za vsak primer posebej, da bi se čim bolje izkoristile sinergije in viri ter preprečilo prekrivanje.

5. Pristop do držav upravičenk

Cilji projekta se bodo zagotavljali s tehnično pomočjo več državam upravičenkam, ki so pokazale pripravljenost za razvoj standardov in praks na področju nadzora nad izvozom orožja. Pri dejavnostih pomoči, ki naj bi se izvajale, in obsegu sodelovanja, ki naj bi bilo ponujeno, se bo upošteval položaj posameznih držav upravičenk, zlasti glede:

— njihove kandidature za članstvo v Uniji in vprašanja, ali so države upravičenke uradne ali potencialne kandidatke;

— njihovega morebitnega članstva ali prošnje za članstvo v mednarodnih ureditvah za nadzor izvoza, ki se nanašajo na prenos konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo;

— potencialne zmogljivosti za trgovino s konvencionalno vojaško opremo in tehnologijami, bodisi kot proizvajalka, uvoznica ali trgovsko središče;

— stopnje zrelosti obstoječega nacionalnega sistema za nadzor nad izvozom, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti napredku, doseženemu zaradi podpore, prejete v okviru prejšnjih programov sodelovanja pri nadzoru nad izvozom orožja, ki jih je financirala Unija, ter

— njihovega stališča v zvezi s Pogodbo o trgovini z orožjem.

Sodelovanje z državami kandidatkami za članstvo v EU bi bilo treba še naprej razvijati v duhu diferenciranega pristopa in nabora orodij, opisanih v nadaljevanju. Sodelovanje z njimi bo osredotočeno na podporo njihovi popolni uskladitvi s pravnim redom Unije na področju nadzora nad izvozom orožja in s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP, da bi podprli proces pristopa k EU, pri čemer bo treba ocenjevati napredek. To vključuje, da bodo države upravičenke pridobile sposobnosti vzpostavljanja institucionalnega spomina in dosegle samozadostnost, pa tudi krepitev vloge teh upravičenk kot multiplikatorjev ter ponudnikov znanja in izkušenj v njihovih regijah, kjer je to primerno in ustrezno, ter v drugih regijah, hkrati pa še nadaljnje podpiranje izmenjave informacij in sodelovanje s strokovnjaki EU in med državami s podobno stopnjo zrelosti (tudi iz drugih projektov za nadzor izvoza).

Zato bi morale te partnerske države še naprej sodelovati na regionalnih dogodkih v svoji geografski regiji, pa tudi na ocenjevalnih dogodkih. Hkrati jim bo dodeljeno določeno število namenskih dejavnosti, ki bodo po potrebi vključevale tudi mentorstvo.

6. Države upravičenke

Razen če se ne bo tako dogovorila Delovna skupina COARM, se seznam upravičencev na podlagi tega sklepa ne bi smel prekrivati z upravičenci, zajetimi v projektu EU za ozaveščanje o PTO (Sklep Sveta (SZVP) 2021/2309 in sklep, ki mu sledi).

Države upravičenke na podlagi tega sklepa so:

a) države jugovzhodne Evrope (Albanija, Bosna in Hercegovina, Republika Severna Makedonija, Črna gora, Srbija in Kosovo (*))

b) vzhodnoevropske in kavkaške države, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Armenija, Azerbajdžan, Belorusija (**), Gruzija, Republika Moldavija)

c) severnoafriške in sredozemske države ter države južnega sosedstva, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Alžirija, Egipt, Maroko, Tunizija, Jordanija in Libanon)

d) srednjeazijske države (Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizistan, Turkmenistan in Mongolija)

e) Ukrajina

6.1. Med temi so države upravičenke, ki so trenutno države kandidatke za članstvo v EU:

Albanija, Bosna in Hercegovina, Gruzija, Republika Severna Makedonija, Republika Moldavija, Črna gora, Srbija in Ukrajina.

Za to skupino bodo v okviru projekta izvedene posebej zasnovane dejavnosti, kot je opisano v oddelku 7.2.

6.2. Sprememba seznama držav upravičenk

Delovna skupina COARM se lahko v izjemnih primerih po posvetovanju z izvajalsko agencijo odloči, da na seznam upravičencev doda države. Spremembe bi si morala urad BAFA in Unija sporočiti po uradni poti prek predsedujočega Delovni skupini COARM.

7. Opisi dejavnosti

7.1. Dejavnosti za države, ki potrebujejo posebno tehnično pomoč

7.1.1. Individualna pomoč in pomoč na daljavo

Projekt se bo izvajal v obliki delavnic, ki bodo posameznim državam upravičenkam na njihovo zahtevo nudile pomoč na področjih, ki so na nacionalni ravni še posebej pomembna. Na delavnicah bodo sodelovali državni uradniki iz držav upravičenk, vključno z vladnimi uradniki, uradniki, pristojnimi za izdajo izvoznih dovoljenj, in uradniki, pristojnimi za izvrševanje. Odvisno od posebnih potreb in razpoložljivosti strokovnjakov držav upravičenk in držav članic bodo dogodki praviloma potekali dva dni. Dejavnosti se lahko po potrebi organizirajo tudi na spletu.

Delavnice za individualno pomoč bodo v glavnem potekale na prošnjo držav upravičenk. Namenjene so obravnavi specifičnega vprašanja v zvezi z nadzorom nad izvozom orožja, ki ga sproži država upravičenka. Te delavnice so lahko namenjene obravnavanju vprašanj, kot so ciljno usmerjeni nacionalni ukrepi za krepitev zmogljivosti, vzpostavljanje stikov z industrijo (vključno z raziskovalnimi instituti ali akademskim svetom) ter nacionalne strategije usposabljanja na področju nadzora nad izvozom orožja.

Poleg tega se bo s pomočjo na daljavo zagotavljala individualna podpora, če bo to primerno in ustrezno (med drugim: pravni pregledi, posvetovanje o specifičnih zadevah, vključno s podporo za tehnično ocenjevanje določenega blaga itd.).

(*) *To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244(1999) in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.*

(**) *Sodelovanje Belorusije je še vedno začasno prekinjeno.*

Svoje strokovno znanje bodo delili strokovnjaki iz državnih uprav držav članic (vključno z nekdanjimi uradniki), predstavniki držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, ter predstavniki zasebnega sektorja. Predstavniki držav upravičenk, ki imajo status kandidatke za članstvo v EU in so bili za to posebej usposobljeni v okviru sklepov (SZVP) 2020/1464, (SZVP) 2023/2539 ali tega sklepa SZVP, bodo lahko delovali kot regionalni strokovnjaki in po potrebi zagotavljali svoje posebno strokovno znanje za druge države upravičenke v okviru tega projekta.

7.1.2. Večstranske dejavnosti in izmenjava znanja

Projekt bo potekal v obliki večstranskih dejavnosti, v katere bosta vključeni vsaj dve državi upravičenki, ki ju zanima vprašanje skupnega interesa, z namenom izmenjave znanja, izkušenj in nacionalnih pristopov v zvezi s tem vprašanjem. Te dejavnosti se lahko organizirajo v eni od držav upravičenk iz tega sklepa in potekajo bodisi v eni od držav članic bodisi na spletu.

7.2. Dejavnosti za države kandidatke za članstvo v EU

7.2.1. Usposabljanje za izvajalce usposabljanja

Projekt bo potekal v obliki do dveh tečajev usposabljanja za izvajalce usposabljanja, ki bosta zagotovila dodatno podporo pri krepitvi lastnih nacionalnih zmogljivosti na podlagi stalnega izvajanja pristopa za „usposabljanje izvajalcev usposabljanja“ urada BAFA. Spretnosti, pridobljene na tem tečaju usposabljanja, bodo med drugim vključevale didaktiko, prenos znanja in specifično usposabljanje na področju institucionalnega spomina. Pri izvajanju dejavnosti, opisanih v tem sklepu, bi bilo treba usposobljene izvajalce usposabljanj dodatno spodbujati k sodelovanju v dejavnostih, in sicer kot osebe, ki širijo ali nudijo znanje in izkušnje na nacionalni, regionalni, medregionalni in mednarodni ravni. Tako bodo države upravičenke tudi podprte, da se odtrgajo od individualne pomoči in postanejo bolj avtonomne pri izvajanju strateškega nadzora trgovine na nacionalni in regionalni ravni. Sodelovanje na enem ali obeh tečajih se lahko po potrebi ponudi dodatnim državam upravičenkam do projekta, ki niso navedene v točki 6.1, kadar je to primerno in v skladu z njihovimi potrebami.

7.2.2. Medsebojni obiski

Projekt bo podpiral organizacijo medsebojnih obiskov, ki bodo vključevali vsaj dve državi upravičenki, ki sta bodisi državi kandidatki za članstvo v EU bodisi sta zaključili vsaj en tečaj usposabljanja za izvajalce usposabljanja. Te dejavnosti bi morale biti zasnovane tako, da bi udeležencem omogočile uporabo spretnosti, pridobljenih na tečajih usposabljanja za izvajalce usposabljanja, ter jim omogočile, da izmenjajo izkušnje in napredek svojih držav v zvezi s krepitvijo zmogljivosti za nadzor nad izvozom orožja, tako med seboj kot z drugimi partnerskimi državami. Vsebino obiska bodo pripravile partnerske države gostiteljice, povratne informacije in predvsem logistično podporo pa bo zagotovila izvajalska agencija.

7.2.3. Ukrepi za krepitev institucionalnih zmogljivosti

Projekt bo tudi podprl države upravičenke, ki so zaključile vsaj en tečaj usposabljanja za izvajalce usposabljanja pri samoorganizaciji in izvajanju nacionalnih dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja. To lahko med drugim vključuje ozaveščanje industrije ali akademskih krogov ter usposabljanje uradnikov, pristojnih za izdajo izvoznih dovoljenj, ali carinskih uradnikov. Vsebino usposabljanja in dejavnosti bodo razvile države upravičenke same, mentorske komponente in po potrebi dodatno strokovno znanje pa bo zagotovila izvajalska agencija, kot je opisano v točki 7.1.1.

7.2.4. Nacionalne in večstranske dejavnosti

Projekt bo vključeval nacionalne in večstranske dejavnosti v obliki in s strokovnim znanjem, kot je opisano v točki 7.1.1, vendar bo v tem primeru namenjen posebej podpiranju tesnejšega usklajevanja s pravnim redom EU na področju nadzora nad izvozom orožja za države kandidatke za članstvo v EU.

7.2.5. Skupne konference

Ta projekt bo podpiral skupne konference za vse države kandidatke za članstvo v EU. Te konference bodo zagotovile forum za razprave na višji ravni, izmenjavo informacij in priložnosti za usposabljanje. Svoje strokovno znanje bodo delili strokovnjaki iz državnih uprav držav članic (vključno z nekdanjimi uradniki), predstavniki držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, ter predstavniki zasebnega sektorja.

Po potrebi bi lahko povabili dodatne države upravičenke do projekta, ki niso navedene v točki 6.1.

7.3. Dejavnosti za vse partnerske države

7.3.1. Regionalne delavnice

Projekt bo vključeval dvodnevne regionalne/medregionalne delavnice, ki bodo zagotavljale teoretično in praktično usposabljanje ter omogočile dialog in izmenjavo informacij, med drugim za konsolidacijo regionalnih pristopov na zadevnih področjih nadzora nad izvozom konvencionalnega orožja.

Udeleženci delavnic bodo vključevali vladne uradnike iz zadevnih držav upravičenk. Po potrebi so lahko na delavnice povabljeni tudi predstavniki nacionalnih parlamentov, industrije in civilne družbe. Strokovno znanje za usposabljanje bodo zagotovili strokovnjaki, kot je navedeno v točki 7.1.1.

Delavnice lahko potekajo v državi upravičenki ali drugi državi in se lahko organizirajo v obliki fizičnega, spletnega ali hibridnega srečanja (ki hkrati podpira fizično udeležbo in udeležbo prek spleta), kot je ustrezno.

7.3.2. Končno ocenjevanje

Za oceno in pregled učinka dejavnosti, predvidenih v tem sklepu, bo na spletu ali v hibridni obliki organizirano srečanje za končno ocenjevanje. Na srečanju za končno ocenjevanje bodo sodelovale vse države upravičenke. Če bo izvedljivo, bo srečanje potekalo vzporedno s sejo Delovne skupine COARM v Bruslju, da se omogoči široka fizična udeležba držav članic.

8. Rezultati projekta in kazalniki izvajanja

Pri oceni rezultatov projekta se bo upoštevalo naslednje:

8.1. Ocena posameznih držav upravičenk

Urad BAFA bo od februarja 2026 vsako leto Evropski službi za zunanje delovanje in Komisiji predložil posodobljena poročila o napredku pri izvajanju za vsako državo upravičenko. V poročilih bodo povzete dejavnosti, ki so v vsaki državi upravičenki potekale v obdobju veljavnosti Sklepa, na podlagi informacij, ki so na voljo uradu BAFA, in po potrebi informacij iz oddelka 8.2 pa se oceni in opiše zmogljivost države upravičenke na področju nadzora nad prenosom orožja.

8.2. Ocena učinka in informacije, ki jih je treba vključiti v poročila

Učinek dejavnosti tega ukrepa iz tega sklepa na države upravičenke bi bilo treba oceniti po izvedbi ukrepa, in sicer najpozneje šest mesecev po prenehanju veljavnosti Sklepa. Oceno učinka bo izvedel urad BAFA v sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje, vključno z delegacijami Unije v državah upravičenkah, kadar je to ustrezno, ter drugimi ustreznimi deležniki.

V ta namen bi bilo treba v poročila, navedena v točki 8.1, vključiti tudi naslednje informacije, da se oceni napredek:

— obstoj in delovanje sistema za nadzor izvoza in zakonodaje za nadzor izvoza tehnologije in opreme s Skupnega seznama vojaškega blaga EU;

— sposobnost ocenjevanja vlog za izvozna dovoljenja za vsak primer posebej glede na merila iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP;

— obseg nadzora (vključno z izvozom; posredniškimi dejavnostmi, tranzitom in pretovarjanjem, nematerialnimi prenosi programske opreme in tehnologije);

— izmenjavo informacij (o izvoznih dovoljenjih in zavrnitvah) z drugimi državami;

— preverjanje končne destinacije/dovoljenja za končnega uporabnika pri ocenjevanju vlog;

— objavo letnega poročila o izvozu vojaške tehnologije in opreme ter drugo poročanje (npr. register ZN, letno poročanje v okviru Pogodbe o trgovini z orožjem, Wassenaarski sporazum, OVSE in poročila nacionalnim parlamentom);

— kadar so na voljo, informacije o primerih izvrševanja;

— ali se država upravičenka namerava uradno pridružiti Skupnemu stališču 2008/944/SZVP oziroma je to storila.

9. Prepoznavnost Unije

Urad BAFA bo izvedel vse ustrezne ukrepe, da javnost seznani z dejstvom, da je ukrep financirala Unija. Taki ukrepi se bodo izvajali v skladu s priročnikom o komunikaciji in prepoznavnosti v okviru zunanjega delovanja Unije, ki ga je objavila Evropska komisija. Urad BAFA bo tako zagotavljal prepoznavnost prispevka Unije z ustreznim trženjem in oglaševanjem, pri čemer bo izpostavljal vlogo Unije ter javnost seznanjal z razlogi za sprejetje Sklepa ter s podporo Unije Sklepu in rezultati te podpore. Na gradivu, pripravljenem v okviru projekta, bosta v skladu z ustreznimi smernicami Unije na vidnem mestu prikazana zastava Unije in logotip „program EU v okviru P2P za nadzor izvoza“. Pri dogodkih v tretjih državah bi morale sodelovati delegacije Unije, da bi spodbudili politično ukrepanje in prepoznavnost.

Načrtovane dejavnosti so zelo različnega obsega in narave, zato se lahko uporabijo različna promocijska orodja glede na njihovo razpoložljivost in primernost, med drugim tradicionalni mediji, spletna mesta, družbeni mediji ter informacijsko in promocijsko gradivo (vključno z infografikami, letaki, bilteni in sporočili za javnost, po potrebi pa tudi drugo gradivo). Publikacije in javni dogodki, izvedeni v okviru projekta, bodo ustrezno trženi.

10. Trajanje

Projekt naj bi predvidoma skupno trajal 36 mesecev.